Oświadczenie złożone
przez senator Magdalenę Kochan
na 34. posiedzeniu Senatu
w dniu 14 maja 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister kultury i dziedzictwa narodowego Hanny Wróblewskiej

Senat Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił rok 2025 Rokiem Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Wiele organizacji pozarządowych, wiele samorządów, w tym mój, zachodniopomorski, jest zaangażowanych w prace nad uświetnieniem tego roku. Chcemy zawiadomić szeroką publiczność o dorobku, twórczości tej wspaniałej poetki. Ona umarła na obczyźnie, w Wielkiej Brytanii, w Manchesterze. Miejscowa Polonia, w tym także Związek Pisarzy Polskich na Obczyźnie, bardzo mocno zaangażowała się w sprawę uświetnienia tego roku, upamiętnienia tej poetki, a także w sprawę przeniesienia jej prochów z Manchesteru do Polski. Wiemy, że Maria Jasnorzewska-Pawlikowska nie chciała spoczywać w Wielkiej Brytanii. Marzyła o tym, żeby znaleźć się na polskiej ziemi.

I wszystko byłoby dobrze, gdyby nie fakt, że ta wielka emocja, która towarzyszy sprawie, została zahamowana, zastopowana, m.in. przez działania urzędników, przynajmniej tych, których do tej pory ta sprawa dotknęła. Współpraca z konsulem generalnym w Manchesterze układała się świetnie do czasu wizyty urzędników z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Od tej chwili rozmijają się interesy urzędników i tych, którzy to organizowali, którzy byli przygotowani na to, żeby w lipcu, w dniu śmierci Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, uhonorować ją apelem poległych na cmentarzu, wieczorem autorskim, wieloma innymi działaniami. Konsul generalny, dotąd bardzo blisko z nimi współpracujący, przestał z tymi paniami współpracować, ponieważ, jak oświadczył, nikt mu tego nie zakazuje, ale nie ma już zielonego światła w kwestii jakichkolwiek działań.

W związku z tym chcę zapytać. Próbowałam, przyznam uczciwie, dzwonić i rozmawiać z urzędnikami, którzy są odpowiedzialni za współpracę z zagranicą i upamiętnianie polskich tradycji na obczyźnie – z mizernym skutkiem. Nie pozostaje mi zatem nic innego, jak skierować to pytanie do pani minister. Chcę zapytać, jakie działania Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zamierza w tej kwestii podjąć i jakie do tej pory podjęło.

Magdalena Kochan